

Overall, the article may seem like a purely theoretical exercise, but it uncovers profound societal implications. Nick Land makes the reader believe that capitalism is here to stay. Both society and activism are to be machinized. He is an exemplary philosopher: his point may be shoddy, but it makes us think about the future, connecting it to the past and present.

References

Bostrom, N. (2005). The fable of the dragon tyrant. *Journal of Medical Ethics*, 31(5), 273–277. <https://doi.org/10.1136/jme.2004.009035>

Land, N. (1993). Machinic desire. *Textual Practice*, 7(3), 471–482. <https://doi.org/10.1080/09502369308582177>

neelishere. (2024, March 19). *Blade Runner 1982* [Online forum post]. Reddit. <https://www.reddit.com/r/bladerunner/comments/1big9nc/>

Rotten Tomatoes. (n.d.). *Blade Runner* [Reviews]. https://www.rottentomatoes.com/m/blade_runner

Життя як інтервал між небуттям і неминучим стражданням: концепт Антибога як метафізична модель

Іван Староста

Ужгородський національний університет

Життя людини — це обмежений інтервал у структурі буття від народження до смерті, межі якого не залежать від її волі. До народження існування не актуалізоване, після смерті індивідуальне буття зникає. Життя є тимчасовим входженням у буття між небуттям і можливістю остаточного страждання або розпаду.

У цьому контексті слід розрізняти: небуття — відсутність індивідуального існування та досвіду; життя — скінченне, часове буття; страждання — вияв скінченності існування.

У теїзмі (зокрема, в Б. Паскаля (2009) Бог постає як принцип відповідності: дії в житті визначають спасіння чи блаженство після смерті — життя функціонує як інвестиція в майбутній стан. У А. Шопенгауера існування пов'язане зі стражданням, але припинення волі до життя відкриває шлях до звільнення, тобто негативний стан існування має потенційний вихід (Schopenhauer, 1969).

У цій роботі пропонується концепт Антибога як принципу абсолютної безумовності. Термін «Антибог» обрано не для позначення злої істоти чи антагоніста Бога,

а для підкреслення радикальної протилежності теїстичній логіці обміну та відповідності. Якщо традиційний Бог — це принцип, де людські дії, віра чи мораль мають значення й корелюють з післясмертним станом, то Антибог — це метафізична структура, яка повністю усуває будь-яку таку кореляцію. Буття в цій моделі не карає, не винагороджує й не реагує на людські дії чи моральні якості. Воно просто є — байдуже до суб'єктивної волі, намірів чи заслуг. Під абсолютною безумовністю розуміють таку організацію реальності, за якої остаточний стан після життя впливає винятково з самої структури буття, без будь-якого «взаємозв'язку» чи «відплати». Це не емпіричне твердження про те, що саме чекає після смерті, а метафізична модель інтерпретації буття як такого.

У цій моделі життя втрачає значення випробування чи інвестиції. Його цінність має відтерміновувачий характер: воно є тимчасовим простором відкритості, де існування ще не стало остаточно визначеним. Воно цінне не так тим, що в ньому вже присутнє (щастя, сенс чи мораль), як тим, що воно дає можливість бути, поки абсолют не проявився в повній формі — як розпад чи остаточна визначеність.

Життя постає як інтервал незавершеності, в якому абсолют іще не проявився в остаточній формі. Це дає змогу по-іншому інтерпретувати ідею сансари: циклічність можна розглядати не лише як форму страждання (як у буддизмі), а й як збереження інтервалу відкритості існування, продовження відтермінування остаточного стану.

Відповідно, життя постає як проміжок між небуттям і можливістю остаточного страждання, а цінне воно передусім як відтермінування цього стану.

Бібліографія

Паскаль, Б. (2009). *Думки* (А. Перепадя, О. Хома, Пер.). Дух і літера.

Schopenhauer, A. (1969). *The world as will and representation* (Vols. 1-2, E. F. J. Payne, Trans.). Dover Publications.